

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.005.05.2018

P/18/095

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

Irz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/18/095 – Realizacja wojewódzkich programów strategicznych „Bieszczady” i „Błękitny San”¹.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.

Kontroler Wilhelm Dmytrów, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/67/2018 z dnia 8 maja 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Przemyślu (dalej Urząd).

Kierownik jednostki kontrolowanej W kontrolowanym okresie, Pan Robert Jan Choma – Prezydent Miasta Przemyśla (dalej Prezydent).

(dowód: akta kontroli str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna wraz z uzasadnieniem

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, działalność Gminy Miejskiej Przemyśl (dalej Gmina) w zakresie realizacji zadań wynikających z obowiązków określonych przepisami prawa oraz z potrzeb i oczekiwań mieszkańców, pośrednio przyczyniała się do osiągnięcia celów Programu Strategicznego „Błękitny San” (dalej PSBS).

Zgodnie z założeniami PSBS³ celem głównym był wzrost poziomu i warunków życia mieszkańców gmin uczestniczących w tym programie. Miał on zostać osiągnięty poprzez podjęcie projektów zgodnych z kierunkami wskazanymi przez zdefiniowane priorytety i działania strategiczne w tym programie. Po przyjęciu PSBS przez Zarząd Województwa Podkarpackiego, Gmina nie zawierała żadnych porozumień, czy umów na jego realizację, w których określono by zadania do wykonania dla Gminy, z wyznaczeniem ram czasowych, środków finansowych i źródeł pochodzenia.

Gmina nie otrzymywała od Zarządu Województwa Podkarpackiego szczegółowych założeń, co do jej wkładu w realizację tego programu, w aspekcie rzeczowym, finansowym i czasowym, jak również wskaźników bazowych i docelowych oraz jednoznacznych kryteriów kwalifikowania przedsięwzięć wdrażających PSBS. Uniemożliwiło to zarówno skuteczne monitorowanie, jak i jednoznaczną ocenę

¹ Okres objęty kontrolą obejmował lata 2015-2018 (do dnia zakończenia kontroli). Badaniami kontrolnymi mogły być objęte również działania i zdarzenia zaistniałe wcześniej, jeżeli miały bezpośredni wpływ na zagadnienia objęte kontrolą, albo wówczas wystąpiły ich skutki.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ https://www.podkarpackie.pl/attachments/article/3001/PROGRAM_STRATEGICZNY%20BLEKITNY_SAN.pdf

wpływu kontrolowanej działalności na osiągnięcie celu głównego PSBS. W takiej sytuacji trudno rozgraniczyć, które zadania, projekty i przedsięwzięcia podejmowane przez Gminę, stanowiły realizację tego programu.

NIK stwierdza, że w okresie objętym kontrolą Gmina realizowała zadania dotyczące założeń PSBS, a także inne zadania, które odpowiadały priorytetom i działaniom określonym w tym programie. Gmina aplikowała o środki i realizowała zadania z udziałem funduszy otrzymanych z różnych źródeł, w tym również wydatkowała środki własne. Zdaniem Gminy, głównym problemem w wykonywaniu zadań służących realizacji PSBS, był brak wyodrębnionych środków na realizację takich zadań.

Nawiązanie do celów PSBS zawierało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemyśla⁴. W pozostałych dokumentach strategicznych nie odnoszono się wprost i nie wyodrębniano zadań służących realizacji PSBS. Jednak część celów założonych w tych dokumentach, była zbieżna z koncepcją i kierunkami rozwoju przyjętymi w PSBS.

Spośród dokumentów Gminy należących do kategorii dokumentów strategicznych, brakowało aktualnego gminnego programu ochrony zabytków, oraz aktualnego programu ochrony środowiska.

W kontroli ustalono, że ostatnie sprawozdanie⁵ z realizacji *Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla na lata 2012-2016*, dotyczyło lat 2013-2014, natomiast z wykonania *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Przemyśla na lata 2010-2013 z perspektywą do 2017 r.*, raporty⁶ nie były sporządzane.

Zdaniem NIK, brak powyższych dokumentów strategicznych (programowych) oraz sprawozdawczych mógł utrudniać monitorowanie postępu prac i ocenę ryzyka niepowodzenia przyjętych w nich założeń, zwłaszcza w przypadku działań wieloletnich. Jednocześnie, NIK w swojej ocenie, uwzględnia fakt, że Gmina już dokonała (w dniu 25.05.2017 r.) odpowiedniej aktualizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemyśla oraz przystąpiła do opracowania nowego projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Przemyśla na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do 2025 r., a także podjęła wstępne działania mające na celu sporządzenie gminnego programu opieki nad zabytkami.

Gmina opracowała dokumenty strategiczne służące do prowadzenia polityki rozwoju, w tym „Strategię Sukcesu Miasta Przemyśla na lata 2014-2024”, w ramach której do roku 2016 dokonywano podsumowania dotychczasowych efektów realizowanych celów założonych w tym dokumencie.

Gmina stosownie do wytycznych otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego (dalej UMWP), sporządziła informacje (sprawozdania) za lata 2016-2017, o stanie realizacji wskaźników PSBS, wykazując w nich zadania realizowane w ramach tego programu, jak i inne zadania wykonywane przez gminę, które wpisywały się w priorytety i działania określone w tym programie. NIK zwraca uwagę, że otrzymane przez Gminę z UMWP wzory formularzy sprawozdawczych oraz wytyczne (instrukcje) ich wypełnienia, mogły

⁴ W części tekstowej.

⁵ W rozumieniu przepisu art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* Dz.U. z roku 2017, poz.2187 ze zm.), który stanowił m.in., że z realizacji programu prezydent, sporządza co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia radzie gminy.

⁶ W znaczeniu określonym w przepisie art. 18.ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z roku 2018, poz. 799 ze zm.), który regulował m.in., że z wykonania programu, organ wykonawczy gminy, sporządza co 2 lata raporty.

powodować ich różną interpretację, a wskutek tego, również wykazywanie danych niezwiązanych z realizacją PSBS.

Opis stanu
faktycznego

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja programu strategicznego „Błękitny San”.

Gmina reprezentowana przez Prezydenta i Skarbnika Miasta, podpisała w dniu 04.04.2013 r., deklarację, w której potwierdziła swoje uczestnictwo w PSBS, stanowiącym składową zintegrowanego programu rozwoju województwa na lata 2014-2020, oraz zadeklarowała współpracę merytoryczną, a także współudział finansowy w kosztach jego opracowania, do kwoty 1.000 zł.

Gmina podpisała - w dniu 21.05.2013 r. – porozumienie, którego stronami było Województwo Podkarpackie oraz 47 pozostałych jednostek samorządu terytorialnego, stanowiące następstwo złożonych deklaracji uczestnictwa, którego intencją było przygotowanie PSBS⁷.

W dniu 30.07.2013 r., UMWP przekazał do Urzędu „Informację o naborze propozycji przedsięwzięć priorytetowych o kluczowym znaczeniu dla rozwoju województwa podkarpackiego w perspektywie 2014-2020”, z terminem przyjmowania proponowanych przedsięwzięć do dnia 17.08.2013 r.⁸ Prezydent, za pismem z dnia 21.08.2013 r., przekazał do UMWP, 9 propozycji Gminy do przedsięwzięć priorytetowych na lata 2014-2020, w tym 2 przedsięwzięcia związane z realizacją PSBS, pod tytułem:

- „Rozwój produktów turystycznych w Dolinie Błękitnego Sanu”, w którym zawierał się m.in. projekt pn. „Błękitny San – szlak rowerowy i wodny”, obejmujący w obszarze Gminy wykonanie: ciągów ścieżek rowerowych po prawej i lewej stronie rzeki San o łącznej długości około 5,3 km, przystani wodnej „Kmiecie”, oraz przystani wodnej „Czuwaj”. Projekt miał być realizowany w partnerstwie gmin położonych wzdłuż Sanu, na odcinku: Krasiczyn – Przemyśl – Jarosław. W formularzu zgłoszeniowym podano, że partnerami projektu miały być gminy: Miasto Radymno, Miasto Jarosław, Gmina Przemyśl, Gmina Medyka, Gmina Żurawica i Gmina Radymno. Projekt ten został uwzględniony na „Wstępnej liście przedsięwzięć priorytetowych planowanych do realizacji na terenie województwa podkarpackiego do ujęcia w mandacie negocjacyjnym Samorządu Województwa do Kontraktu Terytorialnego na lata 2014-2020”⁹.

- „Gospodarka wodno-ściekowa gmin w Dolinie Błękitnego Sanu”, którego bezpośrednim celem było uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej doliny Sanu, na odcinku: Krasiczyn – Przemyśl – Jarosław. W obszarze Gminy przedsięwzięcie obejmowało budowę: sieci kanalizacyjnej na osiedlu Lipowica

⁷ Zarząd Województwa Podkarpackiego:

- w dniu 07.04.2015 r., Uchwałą nr 41/1889/15, przyjął Program Strategiczny „Błękitny San”.

- w dniu 02.08.2016 r., Uchwałą nr 201/4059/16, przyjął tekst jednolity PSBS, który uwzględnia zmiany stanowiące następstwo jego uchwał: nr 188/3847/16 z dnia 21.06.2016 r. w sprawie zmiany PSBS oraz nr 194/3957/16 z dnia 12.07.2016 r. w sprawie przyjęcia uzasadnienia i podsumowania dotyczącego oceny oddziaływania na środowisko PSBS (<https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwój-egionalny/programy/blekitny-san>).

⁸ Na stronie internetowej www.podkarpackie.pl, w artykule pt. „Przedłużenie naboru propozycji przedsięwzięć priorytetowych o kluczowym znaczeniu dla rozwoju województwa podkarpackiego w perspektywie 2014-2020”, podano m.in.: „Mając na uwadze duże zainteresowanie naborem propozycji przedsięwzięć priorytetowych o kluczowym znaczeniu dla rozwoju województwa podkarpackiego w perspektywie 2014-2020, Zarząd Województwa Podkarpackiego zdecydował 13 sierpnia, o przedłużeniu terminu przyjmowania propozycji ww. przedsięwzięć do dnia 21 sierpnia 2013 r.”.

⁹ Stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały nr 269/6528/13 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, z dnia 13.09.2013 r., z późn. zm.

(kanalizacja sanitarna – 15,8 km, kanalizacja deszczowa – 14,2 km, ilość budynków do podłączenia – około 200) i Kruhel Wielki (kanalizacja sanitarna – 3,2 km, kanalizacja deszczowa – 3,2 km, ilość budynków do podłączenia – około 45), oraz zbiornika retencyjnego i kanałów ogólnospławnych wraz z komorami połączeniowymi, wyposażonymi w przelewy. Projekt miał być realizowany w partnerstwie gmin położonych wzdłuż Sanu, na odcinku: Krasiczyn – Przemyśl – Jarosław. W formularzu zgłoszeniowym podano, że partnerami projektu miały być gminy: Miasto Radymno, Miasto Jarosław, Gmina Przemyśl, Gmina Medyka, Gmina Stubno, Gmina Żurawica, Gmina Orły i Gmina Radymno.

UMWP, zwrócił się w dniu 24.09.2013 r. do Urzędu – powołując się na „ustalenia przyjęte na spotkaniu w Rzeszowie w dniu 23 września br.” - o pilne zgłoszenie przedsięwzięć (do dnia 27.09.2013 r.), które Gmina planuje zrealizować w latach 2014-2020, objętych problematyką zagospodarowania brzegów rzeki San oraz modernizacji infrastruktury drogowej i kolejowej przy wykorzystaniu inwestycji łączących sieć TNT-T¹⁰, ze względu na szansę dołączenia zgłoszonych przedsięwzięć do grupy projektów kluczowych dla rozwoju województwa w nowej perspektywie finansowej UE.

Urząd przekazał do UMWP, w dniach 27.09.2013 r. i 18.10.2013 r.:

a) uzupełniony projekt pn. „Rozwój produktów turystycznych w Dolinie Błękitnego Sanu” na odcinku Przemyśl – Jarosław, którego zakres rzeczowy na obszarze Gminy obejmował realizację projektów pn.:

- „Przemyski Park sportowo-rekreacyjny - Akwen Wodny”, oraz „Błękitny San – szlak rowerowy i wodny”. Łączna wartość zadania w zakresie Gminy wyrażała się kwotą 33.588.364,00 zł, a rozkład wydatków w poszczególnych latach był następujący: 2016 r. – 9.000.000,00 zł (w tym: środki własne – 1.350.000,00 zł i pozostałe środki – 7.650.000,00 zł), 2017 r. – 14.000.000,00 zł (w tym: środki własne – 2.100.000,00 zł i pozostałe środki – 11.900.000,00 zł), 2018 r. – 10.588.364,00 zł (w tym: środki własne – 1.588.254,60 zł i pozostałe środki – 9.000.109,40 zł), oraz

b) projekt dotyczący dróg, pn. „Poprawa dostępności komunikacyjnej w Dolinie Błękitnego Sanu”, którego zakres rzeczowy na obszarze Gminy obejmował: rozbudowę ulicy Kruhelskiej, odcinków ulic Pasteura i Przemysławia, oraz rozbudowę drogi powiatowej nr 2103R - ulicy Wysockiego, km 2 + 164,40 – 4 + 559,69, wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, gdzie łączna długość przebudowywanych dróg miała wynosić 5,15 km¹¹. Partnerami projektu miały być gminy: Miasto Przemyśl, Miasto Radymno, Gmina Medyka i Gmina Żurawica. Łączna wartość zadania w zakresie Gminy wyrażała się kwotą 25.500.000,00 zł, a rozkład wydatków w poszczególnych latach był następujący: 2016 r. – 5.000.000,00 zł (w tym: środki własne – 750.000,00 zł i pozostałe środki – 4.250.000,00 zł), 2017 r. – 10.100.000,00 zł (w tym: środki własne – 1.515.000,00 zł i pozostałe środki – 8.585.000,00 zł), 2018 r. – 10.400.000,00 zł (w tym: środki własne – 1.560.000,00 zł i pozostałe środki – 8.840.000,00 zł).

Za pismem z dnia 05.09.2014 r., Gmina przekazała do UMWP¹², zaktualizowane zgłoszenie projektu pn. „Błękitny San – kompleksowa regulacja gospodarki wodno-

¹⁰ Transeuropejska sieć transportowa (od ang. Trans-European Transport Networks) – program unijny dotyczący sieci drogowych, kolejowych, wodnych i powietrznych.

¹¹ Oprócz tego projektu, do pisma załączone były jeszcze 2 zaktualizowane fiszki dotyczące projektów: „Rozbudowa systemu komunikacji publicznej w Przemyślu”, oraz „Budowa elektrociepłowni na biomasę w Przemyślu”.

¹² Także 05.06.2015 r., Gmina przekazała szczegółowy opis tego zadania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (dalej WFOŚiGW), w związku z koniecznością sporządzenia informacji pisemnej, obejmującej plany inwestycyjne JST w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w ramach PSBS. Prezes Zarządu WFOŚiGW, w piśmie z dnia 29.05.2015 r., w którym wezwał Gminę do przygotowania szczegółowego opisu tego zadania, podał m.in., że przekazane dane zostaną zweryfikowane pod

ściekowej miast i gmin położonych wzdłuż rzeki”, w zakresie odcinka III¹³, rekomendowanego do Kontraktu terytorialnego, którego oczekiwanym rezultatem było: długość sieci kanalizacyjnej (zmodernizowanej i wybudowanej) – 254,2102 km, długość sieci wodociągowej (zmodernizowanej i wybudowanej) – 163,407 km, długość przyłączy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej (razem) – 46,2523 km, modernizację stacji uzdatniania wody – 2 szt., rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków – 4 szt., budowa przepompowni – 7 szt. Łączna wartość zadania w zakresie Gminy wyrażała się kwotą 15.897.345,12 zł, a rozkład wydatków w poszczególnych latach był następujący: 2016 r. – 3.488.374,30 zł (w tym: środki własne - 523.256,15 zł i pozostałe środki - 2.965.118,15 zł), 2017 r. – 8.952.092,72 zł (w tym: środki własne – 1.342.813,91 zł i pozostałe środki – 7.609.278,81 zł), 2018 r. – 3.456.878,10 zł (w tym: środki własne – 518.531,72 zł i pozostałe środki – 2.938.346,38 zł).

Na formularzach zgłoszeniowych trzech powyższych projektów, jako źródło ich finansowania przykładowo wskazano „EFRR¹⁴, EFS¹⁵, FS¹⁶/środki Budżetu Państwa”.

(dowód: akta kontroli: 4-158)

Działający z upoważnienia Prezydenta, dr inż. Janusz Hamryszczak – Zastępca Prezydenta (dalej Zastępca Prezydenta), w wyjaśnieniach udzielonych w sprawie:
- realizacji PSBS, w dniu 17.05.2018 r., podał m.in., że *Gmina nie podpisywała dokumentów (porozumień, umów) na realizację projektów w ramach PSBS, oraz, że bezpośrednio nie realizowano projektów zgłaszanych w latach 2013-2014 do PSBS. Część zakresu rzeczowego „Poprawa dostępności komunikacyjnej w Dolinie Błękitnego Sanu”, znajduje się w trakcie realizacji i dotyczy rozbudowy odcinka ul. Wysockiego w Przemyślu. Rozbudowa ta jest jednym z elementów projektu pn. „Rozbudowa i integracja systemu komunikacji publicznej na terenie MOF Przemyśl¹⁷”, dofinansowanego w ramach RPOWP¹⁸. Jest to projekt partnerski, jednak partnerstwo nie jest związane z PSBS, a wynika z realizacji Strategii MOF,*
- przyczyn nierealizowania zgłoszonych do PSBS, w latach 2013-2014, trzech powyższych projektów, w dniu 27.06.2018 r., podał m.in., że *Gmina ich nie realizowała zgodnie ze zgłoszonym zakresem rzeczowym, z uwagi „na ich koncepcyjny charakter oraz ograniczone możliwości finansowe”.*

(dowód: akta kontroli: 159-367)

Spośród zadań inwestycyjnych, jakie Gmina realizowała w latach 2016-2018, 11 poniższych projektów Urząd wykazał, jako mających związek z realizacją PSBS¹⁹:

1) pn. „Rozbudowa i integracja systemu komunikacji publicznej na terenie MOF Przemyśl”, o wartości 5.792.377,36 zł,

kątem kryteriów oceny obowiązujących dla właściwych programów operacyjnych i możliwości współfinansowania inwestycji ze środków zewnętrznych.

¹³ Obszarowo projekt obejmował: Gminę, Gminę Przemyśl, Miasto Radymno, Gminę Medyka, Gminę Żurawica, Gminę Radymno i Gminę Łaszki. W obszarze Gminy, projekt nadal dotyczył budowy sieci kanalizacyjnej na osiedlach Lipowica i Kruhel Wielki.

¹⁴ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

¹⁵ Europejski Fundusz Społeczny.

¹⁶ Fundusz Spójności.

¹⁷ Uchwałą nr 139/2016 Rady Miejskiej w Przemyślu (dalej Rada), z dnia 28.09.2016 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Przemyśl”, przyjęty został dokument pn. Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Przemyśl (dalej MOF). We wprowadzeniu do MOF, podano m.in., że *Miejskie Obszary Funkcjonalne to narzędzia służące do wdrażania strategii terytorialnych w sposób zintegrowany w ramach unijnej polityki spójności na lata 2014-2020.*

¹⁸ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego, na lata 2014-2020.

¹⁹ Z tych 11 projektów, 8 projektów (ukończonych przed 31.12.2017 r.) zostało także wykazanych w sprawozdaniach z realizacji wskaźników PSBS.

- 2) pn. „Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego miasta Przemyśla oraz zwiększenie ich atrakcyjności”, o wartości 1.082.631,22 zł,
 - 3) pn. „Termomodernizacja obiektów oświatowych miasta Przemyśla”, o wartości 3.111.486,63 zł,
 - 4) pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta Przemyśla”, o wartości 11.566.000,00 zł,
 - 5) pn. „Rozbudowa ulic Buszkowickiej i Rogozińskiego w Przemyśle km 0 + 000 - 1 + 861,38, Etap II – km 1 + 088,00 – 1 + 861,38”, o wartości 2.207.239,56 zł,
 - 6) pn. „Budowa 2 boisk wielofunkcyjnych oraz 2 parków sportowych w Przemyśle”, o łącznej wartości 664.504,31 zł,
 - 8) pn. „Wykonanie tynków renowacyjnych w obrębie szatni, sali gimnastycznej, zaplecza nauczycieli WF, przy schodach oraz izolacji poziomej w obrębie szatni budynku Gimnazjum przy ulicy Grunwaldzkiej 17 w Przemyśle”, o wartości 58.085,35 zł,
 - 9) pn. „Budowa dwóch boisk do piłki plażowej”, o wartości 39.444,50 zł,
 - 10) pn. „Budowa obiektów małej architektury w zakresie dostawy i montażu urządzeń zabawowych i urządzeń plenerowych typu fitness, dla niżej wymienionego zadania inwestycyjnego w ramach budżetu obywatelskiego²⁰”, o wartości 25.162,20 zł,
 - 11) pn. „Modernizacja boiska do piłki nożnej oraz remont boiska do koszykówki przy Szkole Podstawowej nr 16 w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Orłów Lwowskich w Przemyśle”, o wartości 53.860,58 zł.
- Łączna wartość powyższych 11 zadań, opiewała na kwotę 24.600.791,71 zł.²¹, a łączna wartość wydatków poniesionych na ich realizację w badanym okresie, wyniosła 8.682.235,84 zł, w tym 3.203.819,41 zł środków własnych Gminy i 5.478.416,43 zł pozostałych środków. Udział środków własnych Gminy w wydatkach ogółem stanowił 36,9%.

(dowód: akta kontroli: 368-1511)

Poza powyższymi jedenastoma projektami, Gmina zrealizowała 7 poniższych projektów, finansowanych środkami WFOŚiGW, które swoim zakresem rzeczowym nawiązywały do PSBS:

- 1) pn. „Program edukacji ekologicznej dla Gminy Miejskiej Przemyśl na 2017 rok – listy dla ziemi”, o wartości 1.075,65 zł,
- 2) pn. „Eko – zasady wdrażaj gdyś mały”, o wartości 34.927,24 zł,
- 3) pn. „Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl”, o wartości 18.050 zł,
- 4) pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Przemyśl w roku 2017”, o wartości 14.792,57 zł,
- 5) pn. „Zabiegi pielęgnacyjno-konserwacyjne zabytkowego drzewostanu przy I Liceum Ogólnokształcącym im. J. Słowackiego w Przemyśle”, o wartości 4.985,28 zł,
- 6) pn. „Prace przy drzewostanie objętym przepisami o ochronie zabytków, znajdującym się na terenie Miasta Przemyśl – Cmentarz Główny w Przemyśle”, o wartości 59.806,12 zł,
- 7) pn. „Prace przy drzewostanie objętym przepisami o ochronie zabytków, znajdującym się na terenie Miasta Przemyśl”, o wartości 143.906,31 zł.

²⁰ Zadanie inwestycyjne obejmowało 4 działania, w tym budowę obiektu przy ul. Focha, które realizowane było w ramach PSBS.

²¹ W poszczególnych latach: 2016 – 2.929.829,22 zł (w tym: 1.580.582,81 zł – środki własne i 1.349.246,41 – pozostałe środki), 2017 – 4.235.202,97 zł (w tym: 1.319.376,91 zł – środki własne i 2.915.826,06 zł – pozostałe środki), 2018 – 12.429.321,45 zł (w tym: 3.446.269,68 zł – środki własne i 8.983.051,77 – pozostałe środki), 2019 – 4.223.964,46 zł (w tym: 2.169.802,73 zł – środki własne i 2.054.161,73 zł – pozostałe środki), 2020 – 782.473,62 zł (w tym, tylko środki własne).

Łączna wartość powyższych 7 projektów opiewała na kwotę 277.543,17²² zł, oraz łączna wartość wydatków poniesionych na ich realizację, wyniosła 277.543,17 zł, w tym 126.910,54 zł środków własnych Gminy i 150.632,63 zł pozostałych środków. Udział środków własnych Gminy w wydatkach ogółem stanowił 45,7%.

(dowód: akta kontroli: 1492, 1507-1724)

2. Dokumenty określające cele, kierunki, działania i zadania związane z rozwojem gminy dotyczące realizacji PSBS.

W Gminie został przyjęty²³ dokument pn. „Strategia Sukcesu Miasta Przemysła na lata 2014-2024”²⁴ (dalej Strategia Miasta), w którym nie określono wprost celów i zadań związanych z realizacją PSBS. Zastępca Prezydenta, podał m.in., że *obecnie aktualizacja jest przygotowywana i jej dokonanie planuje się w roku bieżącym.*

W Strategii Miasta:

1) na stronie 9, zapisano, że jej założenia *stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania strategii rozwoju i były określone na początku jej powstawania,*

2) na str. 12-26 - „Drzewo celów strategicznych”, wykazano m.in. następujące, przykładowe zadania realizacyjne, nawiązujące do zakresu rzeczowego PSBS:

a) w ramach celu strategicznego 1 - „Poprawa standardu i jakości życia mieszkańców”, cel operacyjny 1.8 - „Atrakcyjna oferta spędzenia wolnego czasu”, zadanie realizacyjne 1.8.4. - „Wzrost wykorzystania nadbrzeża Sanu i innych terenów do poprawy oferty sportowo-rekreacyjnej” (nawiązanie do priorytetu „Turystyka” w układzie PSBS),

b) w ramach celu strategicznego 2 - „Dobrze rozwinięta infrastruktura Miasta umożliwiająca zrównoważony rozwój”:

- cel operacyjny 2.3. – „rozwinięta infrastruktura turystyczna, sportowa i rekreacyjna”, zadania realizacyjne 2.3.1. - „Budowa nowej i modernizowanie istniejącej bazy rekreacyjnej, sportowej i turystycznej”, oraz 2.3.5. - „Rozwijanie systemu ścieżek rowerowych i szlaków pieszo-rowerowych” (nawiązanie do priorytetu „Turystyka” w układzie PSBS),

- cel operacyjny 2.4. – „Rozwinięta infrastruktura oświaty i kultury oraz pomocy społecznej”, zadanie realizacyjne 2.4.4. – „Poprawa bazy oraz doposażenie placówek pomocy społecznej” (nawiązanie do priorytetu „Kapitał ludzki i społeczny” w układzie PSBS),

c) w ramach celu strategicznego 4 – „Czyste środowisko”, cel operacyjny 4.2. „Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa”, zadanie realizacyjne 4.2.2. – „modernizacja kolektorów ściekowych” (nawiązanie do priorytetu „Środowisko i energetyka” w układzie PSBS),

d) w ramach celu strategicznego 5 – „Zachowane i wykorzystane zasoby dziedzictwa kulturowego”, cel operacyjny 5.1. – „Poprawa stanu technicznego zabytków”, zadanie realizacyjne 5.1.1. – „Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym zabytkowych obiektów oraz zabytków ruchomych” (nawiązanie do priorytetu „Turystyka” w układzie PSBS),

e) w ramach celu strategicznego 6 – „Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego”, cel operacyjny 6.2 – „Szeroki dostęp do edukacji zawodowej dopasowanej do potrzeb rynku pracy”, zadania realizacyjne: 6.2.1. „Poszerzanie oferty podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych”, oraz 6.2.3. – „Wprowadzanie nowoczesnych,

²² W poszczególnych latach: 2016 – 59.806,12 zł w tym: 29.903,06 zł – środki własne i 29.903,06 zł – pozostałe środki), 2017 – 217.737,05 zł (w tym: 97.007,48 zł – środki własne i 120.729,57 zł – pozostałe środki).

²³ W drodze uchwały nr 27/2014 Rady, z dnia 06.03.2014 r.

²⁴ Będącą załącznikiem 2 do uchwały nr 27/2014 Rady.

sprawdzonych metod praktycznej nauki zawodu” (nawiązanie do priorytetu „Kapitał ludzki i społeczny” w układzie PSBS).

Powyższe cele Strategii Miasta były zgodne z Celami Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2020.

Ustalono, że Gmina przyjęła:

- w roku 2012, Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla na lata 2012-2016²⁵. W wyjaśnieniu, Zastępca Prezydenta podał m.in., że *Program nie był aktualizowany. W chwili obecnej program nie obowiązuje (stracił formalnie aktualność)*, oraz, że w związku z tym, że został sporządzony w 2012 r., nie posiada zapisów odnoszących się do PSBS. Ponadto, podał, że jesienią 2017 r. została przeprowadzona kwerenda, polegająca na wysłaniu wstępnych zapytań do osób i firm w Polsce, przygotowujących ww. programy i po uzyskaniu informacji zaplanowano i dokonano rezerwacji funduszy na jego sporządzenie (sporządzenie zapytania ofertowego dla jego opracowania nastąpi w czerwcu 2018 r.),
- w roku 2011, Program Ochrony Środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami na lata 2010-2013 z perspektywą do 2017²⁶. W wyjaśnieniu, Zastępca Prezydenta, podał m.in., że *Program ten przez kolejne lata nie był aktualizowany. W związku z tym (...) nie zawiera informacji dotyczących realizacji PSBS*.

Działający z upoważnienia Prezydenta, pan Zbigniew Cudnik – Naczelnik Wydziału Architektury i Ochrony Środowiska, podał m.in., że w badanym okresie:

- w związku z utratą aktualności *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Przemyśla na lata 2010-2013 z perspektywą do 2017 r.* – raporty z jego wykonania nie zostały sporządzone, oraz, że w dniu 09.07.2018 r. zostało umieszczone na stronie internetowej Urzędu w zakładce Ochrona Środowiska, obwieszczenie Prezydenta o przystąpieniu do opracowania projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Przemyśla na lata 2018-2021, z uwzględnieniem perspektywy do 2025 r.,
- zostało sporządzone sprawozdanie pt. „Sprawozdanie z realizacji w latach 2013-2014 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Przemyśla na lata 2012-2016²⁷”, oraz że po roku 2015 nie zostało sporządzone kolejne sprawozdanie.

W Gminie przyjęto²⁸ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Przemyśla na lata 2016-2022, która wprost nie odnosiła się do priorytetów w układzie PSBS²⁹.

W katalogu celów rewitalizacji przewidzianym w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Przemyśla na lata 2016-2023³⁰, wymieniono m.in.: włączenie społeczne i zawodowe mieszkańców obszaru dotkniętych ubóstwem, długotrwałym bezrobociem i niską aktywnością społeczną, w ramach którego realizowane będą m.in. kursy i szkolenia służące poprawie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych dorosłych mieszkańców. Założone działania nawiązywały do priorytetu „Kapitał ludzki i społeczny” w układzie PSBS.

Zastępca Prezydenta w wyjaśnieniach podał, że: „*Miasto nie posiada wieloletniego Planu Inwestycyjnego*”, oraz „*Aktualnie nie posiadamy dokumentu strategicznego dotyczącego turystyki*”.

(dowód: akta kontroli: 1725-1788, 1796-1840, 2037-2101)

²⁵ W drodze uchwały nr 297/2012 Rady, z dnia 20.12.2012 r.

²⁶ W drodze uchwały nr 231/2011 Rady, z dnia 29.09.2011 r.

²⁷ Przyjęte uchwałą nr 191/2015 Rady, z dnia 22.10.2015 r.

²⁸ W drodze uchwały nr 104/2016 Rady, z dnia 23.06.2016 r.

²⁹ Nawiązanie do priorytetu z układu PSBS „Kapitał ludzki i społeczny”, można odnaleźć w celu szczegółowym 9 – „Standaryzacja i rozwój funkcjonujących jednostek pomocy społecznej”.

³⁰ Przyjętym w drodze uchwały nr 63/2018 Rady, z 26.04.2018 r.

3. Bieżąca analiza i podsumowania dotychczasowych efektów realizowanych zadań, związanych z realizacją PSBS, ujętych w dokumentach strategicznych.

Zastępca Prezydenta w udzielonych wyjaśnieniach, podał m.in.:

- w Gminie dokonywano w poszczególnych latach podsumowania dotychczasowych celów i zadań, m.in. związanych z realizacją PSBS, wyłącznie w Strategii Miasta,
- stan realizacji celów i poszczególnych zadań realizacyjnych, zawiera „Informacja o postępie rzeczowym realizacji celów i zadań Strategii Miasta” (dalej Informacja o postępie), sporządzona za rok 2015 i 2016. Za rok 2017 w/w informacja jest w trakcie opracowywania,
- w związku z tym, że monitoring Strategii Miasta na lata 2014-2024 przeprowadzono za rok 2015 i 2016, a okres jej obowiązywania to rok 2024, nie przeprowadzono dotychczas działań mających na celu dokonanie analiz i ocen pod kątem zagrożeń nieosiągnięcia założonych wskaźników lub celów. Podyktowane jest to planowaną aktualizacją Strategii Miasta, która zostanie przeprowadzona w IV kwartale 2018 r.

Zakres Informacji o postępie, obejmował m.in. określenie: celu strategicznego, celu operacyjnego, zadania realizacyjnego, przyjętych wskaźników, wartości wskaźników (jednostek miary, wartości na koniec lat 2015, 2016, oraz wartości planowanej na koniec 2024 r.).

W wyniku analizy Informacji o postępie za rok 2016, w zakresie zadań nawiązujących do priorytetów w układzie PSBS, stwierdzono m.in., że w przykładowych zadaniach realizacyjnych:

- 1.5.1. „Tworzenie warunków do czynnego uprawiania sportu i rekreacji”,
 - 1.6.5. – „Tworzenie oferty kształcenia zawodowego dostosowanej do potrzeb rynku pracy”,
 - 2.3.1. „Budowa nowej i modernizowanie istniejącej bazy rekreacyjnej, sportowej i turystycznej”,
 - 5.1.1. „Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym zabytkowych obiektów oraz zabytków ruchomych”,
- występował wzrost stopnia ich realizacji.

Zastępca Prezydenta w udzielonym wyjaśnieniu podał, że udział Gminy w zadaniach służących realizacji PSBS, nie był przedmiotem obrad Rady.

(dowód: akta kontroli: 254-365)

4. Uwzględnienie w treści Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej mpzp), powiązań z realizacją zadań w ramach PSBS.

W dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemysła³¹ (dalej Studium), w części tekstowej, cele i zadania związane z PSBS określone były następująco:

- w ustaleniach Studium zawartych w „Kierunkach rozwoju infrastruktury społecznej” ust. 6.2. „Uzupełnienia w strukturze przestrzennej miasta”, podano m.in: w pkt. 6 „Obszary rozwoju funkcji turystycznej, sportowej i rekreacyjnej”, lit. a - „obszary o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym”, wymieniono m.in. „dolina Sanu jako atrakcyjny środowiskowo szlak turystyki wodnej (w tym trasa „Błękitny San”)”³²,
- na str. 92 zapisano m.in. „Na terenie Miasta Przemysła planuje się budowę ścieżek rowerowych w ramach (...) Programu „Błękitny San – szlak rowerowy” (...) od ul.

³¹ Przyjętego w drodze uchwały nr 68/2017 Rady, z dnia 25.05.2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Przemysła.

³² Str.65, pkt.6 lit. a, tiret 1.

Ostrowskiej nabrzeżem Sanu, z przejściem do ul. Wybrzeże Ojca Świętego Jana Pawła II, poprzez projektowaną kładkę pieszo-rowerową na wysokości ul. Żeromskiego, z przejazdem na prawy brzeg rzeki ...”,

- na str. 208, w ust. 2 - „Wytyczne do planu rozwoju sieci drogowej dla Miasta Przemyśla”, w pkt. 9 wymieniono m.in. „Budowa ścieżek rowerowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi (miejsca parkingowe i wypożyczalnie), w tym w ramach (...) Programu „Błękitny San – szlak rowerowy”.

Pani Joanna Balawender-Wcisło – Dyrektor Biura Rozwoju Miasta Przemyśla (dalej Dyrektor Biura Rozwoju) w wyjaśnieniu odnoszącym się do kwestii mpzp zawierającego zapisy powiązane z realizacją zadań w ramach PSBS, oraz odpowiednio zaktualizowanego w tym zakresie Studium, podała m.in., że do czasu uchwalenia obecnie obowiązującego Studium (tj. 25.05.2017 r.) obowiązywało Studium uchwalone 23.02.2006 r.³³, które utraciło aktualność³⁴ w związku z koniecznością dostosowania go do obowiązującego stanu prawnego, oraz koniecznością uwzględnienia w nim zmian wynikających z uwarunkowań społecznych, środowiskowych i gospodarczych, a w szczególności:

- w zakresie infrastruktury społecznej i gospodarczej (nieaktualne stały się wszelkie dane demograficzne i statystyczne),

- poszerzenia granic miasta Przemyśla³⁵ (co spowodowało nieaktualność w zakresie określenia spójnej polityki przestrzennej w mieście i obszarach przyłączonych),

- uaktualnienie układu drogowego miasta jako całości, z uwzględnieniem „obwodowego” układu komunikacyjnego w mieście, mającego na celu m.in. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza ścisłe centrum miasta.

Ponadto, Dyrektor Biura Rozwoju podała, że *Powodem zmian omawianego dokumentu nie były programy strategiczne „Bieszczady” i „Błękitny San”.*

Obecnie w mieście Przemyślu obowiązuje 59 mpzp, które obejmują swoim obszarem 1639,86 ha³⁶, co stanowi 35,5% powierzchni miasta³⁷.

Dyrektor Biura Rozwoju podała, że ustalenia obowiązujących mpzp uwzględniają szerszy zakres zagospodarowania terenów objętych planami, niż wynika to z zadań zawartych w PSBS, oraz, że w kontrolowanym okresie nie dokonywano aktualizacji Studium i mpzp, pod kątem zadań wynikających z zagospodarowania terenu przy realizacji PSBS.

(dowód: akta kontroli: 1789-1795, 1826-1838)

5. Projekt służący realizacji PSBS, finansowany ze środków RPOWP i EFFROW.

Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że *w badanych latach, Gmina nie otrzymała odmowy dofinansowania na projekty służące realizacji PSBS w ramach RPOWP i EFFROW*³⁸.

³³ Uchwałą nr 26/2006 Rady, z dnia 23.02.2006 r.

³⁴ Ocena aktualności Studium, w której uznano ten dokument za nieaktualny, została dokonana na podstawie uchwały nr 95/2010 Rady, z dnia 24.05.2010 r., a przystąpienie do sporządzenia zmiany tegoż Studium, nastąpiło na podstawie uchwały nr 13/2011 Rady, z dnia 24.02.2011 r.

³⁵ W § 2 pkt. 5 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.07.2009 r. w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U. z roku 2009 Nr 120, poz. 1000 ze zm.) zapisano m.in., że z dniem 01.01.2010 r. ustala się granice miasta na prawach powiatu Przemyśl i w powiecie przemyskim – gminy Krasiczyn przez włączenie do dotychczasowego obszaru miasta na prawach powiatu Przemyśl, obrębu ewidencyjnego Kruhel Wielki o powierzchni 239,31 ha z gminy Krasiczyn.

³⁶ Powierzchnia obliczona według danych zawartych w uchwałach.

³⁷ Która wynosi 4616 ha.

³⁸ Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W kontrolowanym okresie, Gmina realizowała projekt, na który otrzymała środki RPOWP, na podstawie Umowy o dofinansowanie projektu pn. „Termomodernizacja obiektów oświatowych miasta Przemyśla” w ramach RPOWP nr RPPK.03.02.00-18-0065/16-00, pomiędzy Województwem Podkarpackim (Instytucją Zarządzającą), a Gminą (będącą Beneficjentem), zawartej 10.11.2016 r., zmienionej w formie aneksu, w dniu 12.02.2018 r. Oznaczenie osi priorytetowej RPO: Oś priorytetowa III. Czysta energia, Działanie 3.2 Modernizacja energetyczna budynków. Celem projektu jest zmniejszenie emisji ekwiwalentu CO² do powietrza o 994,56 t/rok, oraz zmniejszenie zapotrzebowania na energię finalną w tych budynkach, średnio o 52,83%. Zakres rzeczowy projektu obejmował termomodernizację 3 budynków. W udzielonej informacji, Zastępca Prezydenta podał m.in., że zadanie, w części dotyczącej jednego budynku - Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Przemyśle, przy ul. Grunwaldzkiej 81 (dalej budynek Zespołu) - położonego „bezpośrednio nad Sanem”, jest „zgodne z PSBS”.

Zakres rzeczowy projektu w części dotyczącej budynku Zespołu, obejmował m.in.: docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, montaż instalacji odgromowej, przebudowę instalacji centralnego ogrzewania, remont ciągów komunikacyjnych przed wejściem do budynku. Wartość zadania stanowi kwotę 3.111.486,63 zł, w tym 865.033,80 zł środków własnych i 2.246.452,83 zł środków RPOWP. W roku 2017 wartość zrealizowanych wydatków wyniosła 2.498.825,29 zł, co stanowiło 0,7% udziału środków wydatkowanych do planowanych wydatków Gminy³⁹. W roku 2018, środki planowane własne wynosiły 101.463,73 zł, z czego wydatkowano 101.463,73 zł, oraz środki planowane RPOWP wynosiły 511.197,61 zł, z czego wydatkowano 511.197,61 zł.

Do 30.04.2018 r., udział środków planowanych, do planowanych wydatków Gminy wynosił 0,16%, oraz udział środków wydatkowanych, do planowanych wydatków Gminy, wynosił 0,16%.

Realizacja całego projektu była zaplanowana na okres od 18.03.2016 r. do 31.01.2018 r.

W dniu 22.12.2017 r. podpisany został „Protokół odbioru końcowego robót”, przez czteroosobową komisję odbiorową (reprezentującą Gminę), oraz kierownika budowy, kierownika robót, inspektora nadzoru i inżyniera kontraktu, w którym nie stwierdzono wad i usterek.

Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej wniosek o płatność końcową za okres 23.12.2017 r. – 31.01.2018 r., w dniu 22.12.2017 r. W piśmie z dnia 18.04.2018 r., UMWP poinformował Gminę, że „złożony (...) w dniu 22.12.2017 r. wniosek o płatność (...) został pozytywnie zweryfikowany”. Wniosek był kilkakrotnie korygowany⁴⁰, a weryfikacja jego ostatniej wersji (złożonej w dniu 06.06.2018 r.), do dnia 14.06.2018 r. – nie została ukończona.

Przyjęte w projekcie rodzaje wskaźników produktu, jak: liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (w szt.), powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji (w m²), odpowiadały rodzajowo wskaźnikom produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i Energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”), pn. „liczba obiektów poddanych termomodernizacji”, oraz
- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 1 lipca – 31 grudnia 2017 r., pn. „liczba obiektów poddanych termomodernizacji”.

(dowód: akta kontroli: 258-294, 775-955, 1493-1506, 1841-1912, 1918-1976)

³⁹ Wykonanie wydatków Gminy, wynosiło: w roku 2016 – 332.083.198,37 zł, w roku 2017 – 357.807.917,06 zł i w roku 2018 (do 30.04) – 119.716.237,07 zł.

⁴⁰ Przyczyną korekt były np., wyłączenie z wniosku dwóch faktur VAT, czy też uwagi UMWP „przekazane telefonicznie w dniu 25.05.2018 r.”.

6. Projekt służący realizacji PSBS, finansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że w badanych latach, Gmina nie otrzymała odmowy dofinansowania na projekty służące realizacji PSBS w ramach Programów operacyjnych 2014 - 2020.

W kontrolowanym okresie, Gmina zrealizowała 1 projekt pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta Przemyśla”, finansowany środkami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, na podstawie Umowy o dofinansowanie nr POIS.02.03.00-00-0156/16-00 Projektu „Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta Przemyśla”, w ramach działania 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”, oś priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, zawartej dnia 03.04.2017 r., pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie ul. Konstruktorska 3a (Instytucją Wdrażającą) a Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Przemyśle (dalej Beneficjentem). Planowany całkowity koszt realizacji Projektu wynosił 11.566.000,00 zł, w tym 5.541.625,00 zł środków własnych i 6.024.375,00 zł maksymalne dofinansowanie na realizację Projektu. Okres kwalifikowania wydatków rozpoczynał się w dniu 01.01.2017 r. i kończył się 31.12.2020 r.

W roku 2017 wartość zrealizowanych wydatków wyniosła 835.751,13 zł (w tym 318.906,65 zł środków własnych i 516.844,48 zł środków Programu), co stanowiło 0,23% udziału w wydatkach Gminy.

W roku 2018: środki planowane własne wynosiły 2.270.442,00 zł, z czego wydatkowano 84.328,31 zł, a środki planowane Programu wynosiły 3.453.368,79 zł, z czego wydatkowano 60.778,71 zł.

Do 30.04.2018 r. udział środków planowanych, do planowanych wydatków Gminy wynosił 1,53%, oraz udział środków wydatkowanych, do planowanych wydatków gminy, wynosił 0,04%.

Przyjęte w projekcie rodzaje wskaźników:

- produktu: długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej, długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej, długość wybudowanej sieci wodociągowej, nie odpowiadały rodzajowo wskaźnikom produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i Energetyka”, oraz

- rezultatu bezpośredniego: liczby nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej, liczby dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków, liczby dodatkowych osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę, były przeliczalne na wskaźnik produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i Energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”), pn. „odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków”.

(dowód: akta kontroli: 258-294, 956-1172, 1493-1506, 1841-1912, 1918-1976)

7. Projekty służące realizacji PSBS, finansowane ze środków unijnych w partnerstwie.

Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że w ramach partnerstwa z miastem Radymno, Gmina złożyła wniosek pn. „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców miast Przemyśla i Radymna” w ramach Rozwój OZE. Przedmiotowy projekt przeszedł pozytywnie weryfikację techniczną, ocenę formalną oraz merytoryczną, jednak z uwagi na dużą liczbę wniosków oraz limit dostępnych środków finansowych dla działania 3.1, został umieszczony na liście rezerwowej.

W kontrolowanym okresie, Gmina realizowała w partnerstwie 2 projekty, na które otrzymała środki RPO WP, na podstawie:

a) Umowy o dofinansowanie projektu pn. „Rozbudowa i integracja systemu komunikacji publicznej na terenie MOF Przemyśl”, w ramach RPOWP, nr RPPK.05.04.00-18-0003/16-00, pomiędzy Województwem Podkarpackim (Instytucją Zarządzającą) a Gminą (będącą Beneficjentem), zawartej 12.04.2017 r. Oznaczenie osi priorytetowej RPOWP: Oś Priorytetowa V. Infrastruktura komunikacyjna, Działanie 5.4 Niskoemisyjny transport miejski. Celem projektu było zmniejszenie emisji zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców, poprzez poprawę dostępu do niskoemisyjnego transportu publicznego. W umowie w § 4 ust. 2 zapisano m.in., że partnerami Beneficjenta są Powiat Przemyski i Gmina Przemyśl. Zakres rzeczowy zadania w części wykazanej przez Gminę zawierał rozbudowę odcinka ul. Wysockiego o długości 1.199,69 mb. (z poszerzeniem jezdni, budowy wiat przystankowych i ścieżki rowerowej), którego realizacja była zaplanowana „do 31.07.2018 r.”⁴¹.

Wartość zadania wynosiła 5.792.377,36 zł, w tym 868.856,63 zł środków własnych i 4.923.520,73 zł środków RPOWP. W roku 2017 wartość zrealizowanych wydatków wyniosła 628.920,81 zł, co stanowiło 0,18% udziału w wydatkach Gminy. W roku 2018, środki planowane własne wynosiły 774.518,51 zł, z czego wydatkowano 90.676,34 zł, a środki planowane RPOWP wynosiły 4.388.938,04 zł, z czego wydatkowano 513.832,58 zł. Do 30.04.2018 r. udział środków planowanych, do planowanych wydatków Gminy wynosił 1,38%, oraz udział środków wydatkowanych, do planowanych wydatków Gminy, wynosił 0,16%. Realizacja projektu nie została zakończona. Przyjęte w projekcie rodzaje wskaźników produktu, jak: długość ścieżek rowerowych i długość przebudowywanej drogi, odpowiadały rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Innowacyjna przedsiębiorczość” (Działanie 1.2. „Wzmocnienie bazy ekonomicznej oraz poziomu i warunków życia ludności ośrodków subregionalnych i lokalnych wraz z ich powiązaniem funkcjonalnymi z otoczeniem”), pn. „całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg”,

b) Umowy o dofinansowanie projektu pn. „Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego miasta Przemyśla oraz zwiększenie ich atrakcyjności”, w ramach RPOWP, nr RPPK.04.04.00-18-0073/16-00, pomiędzy Województwem Podkarpackim (Instytucją Zarządzającą) a Klasztorem Św. Magdaleny Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych Franciszkanie w Przemyślu (będącym Beneficjentem), zawartej 30.08.2017 r., dwukrotnie zmienianej w formie aneksów, w dniach 19.02.2018 r. i 29.05.2018 r. Oznaczenie osi priorytetowej RPO: Oś priorytetowa IV. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, Działanie 4.4 Kultura. W umowie w § 4 ust. 1 zapisano m.in., że partnerem Beneficjenta jest Gmina. Celem projektu było zwiększenie dostępu do dziedzictwa kulturowego regionu poprzez ochronę i uatrakcyjnienie wybranych obiektów zabytkowych Przemyśla. Zakres rzeczowy projektu w części dotyczącej Gminy obejmował:

- wymianę stolarki okiennej oraz okiennic w Zamku Kazimierzowskim,
- remont i konserwację murów, repliki rotundy i palatium w Zamku Kazimierzowskim,
- remont budynku KS⁴² Czuwaj w Przemyślu w tym m.in.: remont dachu, elewacji, murów, pomieszczeń użytkowych klubu, dwóch bocznych tarasów. Wartość zadania stanowi kwotę 1.082.631,22 zł. Realizacja całego projektu była zaplanowana na okres od 16.11.2016 r. do 01.10.2018 r., w tym w części dotyczącej Gminy czas realizacji określono: III kwartał 2017 r. – III kwartał 2018 r. W sprawozdaniu za II półrocze 2017 r. wykazane zostało tylko zadanie dotyczące wymiany stolarki

⁴¹ Realizacja całego zadania była zaplanowana na okres od 09.12.2016 do 31.10.2018.

⁴² Klub Sportowy.

okiennej w Zamku Kazimierzowskim, gdyż tylko to zadanie zostało zakończone do grudnia 2017 r. Wartość tego zadania wyniosła 129.143,67 zł, w tym: 50.000 zł dotacji Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu (dalej Konserwator) i 79.143,67 zł środków UE w ramach RPOWP.

W roku 2017 wartość zrealizowanych wydatków wyniosła 153.238,46⁴³ zł, co stanowiło 0,04% udziału w wydatkach Gminy. W roku 2018, środki planowane własne wynosiły 299.845,44 zł, z czego wydatkowano 27.391,31 zł, oraz środki planowane RPOWP wynosiły 629.547,32 zł, z czego wydatkowano 127.535,05 zł.

Do 30.04.2018 r., udział środków planowanych, do planowanych wydatków Gminy wynosił 0,25%, a udział środków wydatkowanych, do planowanych wydatków Gminy, wynosił 0,04%.

W dniu 12.12.2017 r. podpisany został Protokół rozliczenia robót, w którym zapisano m.in. „Komisja stwierdza, że wartość wykonanych robót jest zgodna z poniższym zestawieniem”, oraz w dniu 15.12.2017 r. podpisano Protokół odbioru robót (ostateczny), w którym zapisano m.in. „Jakość robót ocenia się jako dobrą”. Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej wniosek o płatność końcową za okres 05.12.2017 r. – 15.03.2018 r. (w części dotyczącej zadania Gminy), w dniu 15.03.2018 r. W piśmie z dnia 05.06.2018 r., UMWP poinformował Gminę, że „złożony (...) w dniu 15.03.2018 r. wniosek o płatność (...) został pozytywnie zweryfikowany”. Przyjęte w projekcie rodzaje wskaźników produktu, jak: liczba instytucji kultury objętych wsparciem (w szt.), liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (w szt.), liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem (w szt.), liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej (szt.), odpowiadały rodzajowo wskaźnikom produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie Turystyka (Działanie 2.4. „Rewitalizacja, ochrona oraz promocja obiektów dziedzictwa kulturowego”), pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej” i „liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem”, oraz

- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 1 lipca – 31 grudnia 2017 r. - „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej”.

(dowód: akta kontroli: 258-294, 368-774, 1493-1506, 1841-1912, 1918-1976)

8. Projekty służące realizacji PSBS, finansowane ze środków NFOŚiGW⁴⁴ i WFOŚiGW.

W wyjaśnieniu będącym odpowiedzią na pytanie: ile wniosków opracowano i złożono do WFOŚiGW na zadania służące realizacji PSBS, Zastępca Prezydenta podał m.in., że zgodnie z zakwalifikowaniem przez WFOŚiGW, w badanych latach opracowano i złożono 7 wniosków o dotacje na zadania służące realizacji PSBS, oraz, że nie wnioskowano o pożyczki na te zadania.

Gmina zrealizowała 7 poniższych zadań, które zakresem rzeczowym nawiązywały do PSBS i były finansowane środkami WFOŚiGW, na podstawie:

1) Umowy dotacji nr 45/2017/EE/P/D, zawartej w dniu 14.06.2017 r., pomiędzy WFOŚiGW, a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 860,52 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Program edukacji ekologicznej dla Gminy Miejskiej Przemyśl na 2017 rok – listy dla ziemi”. Akcja „Listy dla ziemi” miała być przeprowadzona wśród dzieci i młodzieży z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych i miało w niej wziąć udział 5.700 uczestników,

⁴³ W ramach tego projektu, w grudniu 2017 r., Gmina wydatkowała jeszcze kwotę 24.094,79 zł ze środków własnych, na trwający (nieukończony do 31.12.2017 r.) remont i konserwację murów repliki rotundy i palatium oraz wykonanie izolacji przeciwwilgociowej tarasu baszty w Zamku Kazimierzowskim.

⁴⁴ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

którzy będą m.in. pisać listy o tematyce niskiej emisji i gospodarki odpadami na specjalnym makulaturowym papierze, poprzedzone lekcjami o takiej tematyce. Listy skierowane zostaną do osób starszych celem propagowania zachowań proekologicznych. Celem zadania było zwiększenie świadomości ekologicznej poprzez przybliżenie tematyki problemów klimatyczno-energetycznych, promocje gospodarki niskoemisyjnej oraz właściwe zagospodarowanie i zmniejszenie ilości odpadów. Planowanym efektem rzeczowym była ilość uczestników tej akcji. Planowany koszt zadania wynosił 1.075,65 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 01.05.2017 r. do 10.06.2017 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 07.07.2017 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 80% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 80% kosztów całkowitych zadania. W dniu 05.07.2017 r., Gmina sporządziła rozliczenie przyznanych środków dotacji, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 1.075,65 zł (co stanowiło 0,0003% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 860,52 zł środków dotacji i 215,13 zł środków własnych (które stanowiły 20% kosztów całkowitych zadania). Zadanie wpisywało się w priorytet „Kapitał ludzki i społeczny”, Działanie 3.1. „Zróżnicowanie oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia”. Planowany w dokumentacji zadania efekt rzeczowy w formie liczby (ilości) uczestników tej akcji, nie miał odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r.,

2) Umowy dotacji nr 278/2017/EE/P/D, zawartej w dniu 13.10.2017 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 19.223,38 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Eko – zasady wdrażaj gdyś mały”, mającego na celu rozwój bazy edukacji ekologicznej oraz budowę ścieżki edukacyjnej. Zadanie realizowane na terenie 16 ar ogrodu Przedszkola Miejskiego nr 4 „Zielony zakątek” w Przemyślu⁴⁵. Grupę jego odbiorców stanowią dzieci i uczniowie przemyskich jednostek oświatowych: przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, ponadgimnazjalnych, w liczbie 9.950. Planowanym efektem ekologicznym i rzeczowym, była ilość uczestników korzystających ze ścieżki w skali roku. Celem zadania było uświadomienie i wdrożenie dzieciom i młodzieży, że „opłaca się być eko”. Planowany koszt zadania wynosił 35.133,79 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 01.07.2017 r. do 31.10.2017 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 15.11.2017 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 80% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 80% kosztów całkowitych zadania. W dniu 13.10.2017 r., Gmina sporządziła rozliczenie przyznanych środków dotacji⁴⁶, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 34.927,24 zł (co stanowiło 0,01% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 19.137,34 zł środków dotacji i 15.789,90 zł środków własnych (które stanowiły 82,5% kosztów całkowitych zadania). Zadanie

⁴⁵ W ramach tego zadania zaplanowano m.in.:

- „zieloną ścianę” z wykonaniem nasadzeń drzew i krzewów wzdłuż ogrodzenia ogrodu,
- „ogród przyjazny ptakom”, przystanek ścieżki z nasadzonymi krzewami, których owoce stanowią pokarm dla ptaków,
- „dziką łączkę”, kolejny przystanek ścieżki, w którym rośliny będą rozwijać się bez ingerencji człowieka (ta część ogrodu zostanie wyгородzona niską palisadą),
- „kompostowanie jest proste”, to etap ścieżki, gdzie znajdować się będzie skrzynia kompostowa wkomponowana w otoczenie,
- „eksperymentuj, doświadczaj”, to ostatnie miejsce ścieżki, gdzie udostępniony zostanie zwiedzającym stół z ławkami i tablicą do prowadzenia badań i wykonywania doświadczeń.

⁴⁶ Do którego załączono 12 „protokołów odbioru” zakupionych rzeczy, koniecznych do wykonania zadania.

wpisywało się w priorytet „Kapitał ludzki i społeczny”, Działanie 3.1. „Zróżnicowanie oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia”. Planowany w dokumentacji zadania efekt ekologiczny i rzeczowy w formie liczby uczestników korzystających ze ścieżki w skali roku, nie miał odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r.,

3) Umowy dotacji nr 30/2017/OP/P/D, zawartej w dniu 11.11.2017 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 17.100 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl”. Pielęgnacja 19 drzew pomnikowych obejmowała m.in.: wykonanie cięć pielęgnacyjnych, korygujących, technicznych i sanitarnych, polegających na usunięciu gałęzi i konarów martwych, chorych, połamanych i ocierających się, zagrażających, oraz wykonaniu cięć korekcyjnych koron poprawiających statykę drzew, a także założeniu lub wymianie wiązań elastycznych typu Cobra. Planowany koszt zadania wynosił 19.000 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 17.10.2017 r. do 15.12.2017 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 20.12.2017 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 90% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 90% kosztów całkowitych zadania. W dniu 06.12.2017 r., Gmina sporządziła pełne rozliczenie zadania⁴⁷, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 18.050 zł (co stanowiło 0,01% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 16.245 zł środków dotacji i 1.805 zł środków własnych. Planowany w dokumentacji zadania efekt ekologiczny jako poprawa kondycji zdrowotnej drzewostanu, usunięcie zagrożeń dla ludzi i mienia, poprawa walorów estetycznych, ocena wizualna, nie miał wprost odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r. Z uwagi na określoną liczbę drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym i konserwatorskim w zadaniu, można przyjąć ją za wskaźnik produktu, odpowiadający rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”) – „liczba wspartych form ochrony przyrody”,

4) Umowy dotacji nr 46/2017/OZ/P/DA, na dofinansowanie zadania realizowanego w ramach programu priorytetowego „System – Wspieranie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW, Część I – usuwanie wyrobów zawierających azbest”, z udziałem środków udostępnionych przez NFOŚiGW dla WFOŚiGW, zawartej w dniu 28.06.2017 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą. W § 1 ust. 1-2 postanowiono m.in., że WFOŚiGW udziela Gminie dotacji w kwocie 10.041,56 zł brutto, stanowiącej 85% kosztów kwalifikowanych na dofinansowanie zadania z zakresu demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy miejskiej Przemyśl w roku 2017”, gdzie kwota dotacji obejmuje środki NFOŚiGW i WFOŚiGW odpowiednio w kwocie 5.906,80 zł i 4.134,76 zł, stanowiące 50% i 35% kosztów kwalifikowanych. Planowany koszt zadania wynosił 14.792,57 zł, a termin jego wykonania zaplanowano „do 31.10.2017 r.”. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć

⁴⁷ Z załączonym protokołem odbioru wykonanych prac, z dnia 04.12.2017 r., w którym komisja odbierająca (w składzie: wykonawca robót, Konserwator, oraz dwóch inspektorów z Wydziału Architektury i Ochrony Środowiska w Urzędzie) stwierdziła m.in. *Po sprawdzeniu stanu wykonanych robót oraz sposobie ich wykonania, Komisja stwierdziła, iż prace zostały wykonane zgodnie z warunkami umowy, przy zachowaniu obowiązujących norm.*

do 31.10.2017 r. Jeżeli ze sprawozdania końcowego wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 85% kosztów całkowitych zadania, Gmina winna zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 85% kosztów całkowitych zadania. W dniu 24.10.2017 r., Gmina sporządziła pełne rozliczenie zadania⁴⁸, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 14.792,57 zł (co stanowiło 0,004% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 5.906,80 zł środków NFOŚiGW, 4.134,76 zł środków WFOŚiGW, oraz 4.751,01 zł środków własnych (które stanowiły 31,1% kosztów całkowitych zadania). Zadanie wpisywało się w priorytet 4 „Środowisko i energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”). Planowany w dokumentacji efekt rzeczowy i ekologiczny zadania, określony jako masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, nie miał odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r.,

5) Umowa dotacji nr 10/2018/OP/P/D, zawarta w dniu 07.02.2018 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 2.492 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Zabiegi pielęgnacyjno-konserwacyjne zabytkowego drzewostanu przy I Liceum Ogólnokształcącym im. J. Słowackiego w Przemyślu”. Prace pielęgnacyjne i konserwatorskie drzew obejmowały: usunięcie martwych, chorych, połamanych i ocierających się gałęzi i konarów (cięcia sanitarne), rozluźnienie zagęszczonej korony drzew w celu lepszego wykorzystania przez nie światła oraz lepszego przewietrzenia korony, a tym samym poprawy warunków życia i rozwoju drzewa (cięcia prześwietlające), oraz poprawę statyki drzew (cięcia korygujące) i założenie wiązań elastycznych (wzmocnienia mechaniczne). Planowany koszt zadania wynosił 4.985,28 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 04.12.2017 r. do 15.12.2017 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 28.02.2018 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 50% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 50% kosztów całkowitych zadania. W dniu 15.02.2018 r., Gmina sporządziła pełne rozliczenie zadania⁴⁹, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 4.985,28 zł (co stanowiło 0,001% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 2.492 zł środków dotacji i 2.493,28 zł środków własnych (które stanowiły 50% kosztów całkowitych zadania). Planowany w dokumentacji zadania efekt ekologiczny⁵⁰, określony jako: liczba gatunków z czerwonej księgi gatunków zagrożonych, chronionych w wyniku realizacji przedsięwzięć (szt.), powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów (ha), czy efekt estetyczny otoczenia szkoły, nie miał wprost wyrażonego odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r. Z uwagi na określoną liczbę drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym i konserwatorskim w zadaniu, można przyjąć ją za wskaźnik produktu, odpowiadający rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”), pn. „liczba wspartych form ochrony przyrody”,

⁴⁸ Ze wszystkimi wymaganymi załącznikami.

⁴⁹ W załączonym protokole odbioru, podpisanym 27.12.2017 r., Komisja z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyślu, stwierdziła m.in., że *prace wykonano prawidłowo, zgodnie ze sztuką konserwatorską i przyjęto bez zastrzeżeń.*

⁵⁰ W dokumentacji zadania, opis oczekiwanych efektów ekologicznych odsyłał do stosowania określić niektórych efektów ekologicznych przyjętych w „Metodyce ewidencjonowania głównych efektów ekologicznych”, dostępnej na stronie internetowej www.bip.wfosigw.rzeszow.pl, w zakładce: Wnioski/wzory dokumentów.

6) Umowy dotacji nr 196/2016/OP/P/D, zawartej w dniu 03.08.2016 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 29.903,06 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Prace przy drzewostanie objętym przepisami o ochronie zabytków, znajdującym się na terenie Miasta Przemyśl – Cmentarz Główny w Przemyślu”. Prace pielęgnacyjne dotyczyły 109 sztuk drzew objętych ochroną konserwatorską i 45 sztuk drzew⁵¹ w części nie objętej ochroną konserwatorską i polegały na: usunięciu gałęzi i konarów chorych, nadłamanych i grożących upadkiem, w niektórych przypadkach na skróceniu korony, czy redukcji konarów. Planowany koszt zadania wynosił 59.806,12 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 01.06.2016 r. do 15.07.2016 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 16.08.2016 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 50% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 50% kosztów całkowitych zadania. W dniu 12.08.2016 r., Gmina sporządziła pełne rozliczenie zadania⁵², w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 59.806,12 zł (co stanowiło 0,02% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 29.903,06 zł środków dotacji i 29.903,06 zł środków własnych (które stanowiły 50% kosztów całkowitych zadania). Planowany w dokumentacji zadania efekt ekologiczny⁵³, określony jako: poprawa kondycji zdrowotnej drzewostanu, usunięcia zagrożeń dla ludzi i mienia, oraz poprawa walorów estetycznych i ocena wizualna, nie miał wprost wyrażonego odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.01.2016 – 31.12.2016 r. Z uwagi na określoną liczbę drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym i konserwatorskim w zadaniu, można przyjąć ją za wskaźnik produktu, odpowiadający rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i energetyka” (Działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”), pn. „liczba wspartych form ochrony przyrody”,

7) Umowy dotacji nr 10/2017/OP/P/D, zawartej w dniu 31.03.2017 r., pomiędzy WFOŚiGW a Gminą, na podstawie której Gminie została udzielona dotacja do kwoty 71.953,15 zł, na dofinansowanie zadania pn. „Prace przy drzewostanie objętym przepisami o ochronie zabytków, znajdującym się na terenie Miasta Przemyśl”. Prace pielęgnacyjne dotyczyły 246 sztuk drzew objętych ochroną konserwatorską, rosnących na terenie Cmentarza Zasańskiego w Przemyślu i polegały na: usunięciu gałęzi i konarów suchych, nadłamanych, zagrażających, w niektórych przypadkach na redukcji korony, czy redukcji konarów. Planowany koszt zadania wynosił 143.906,31 zł, a termin jego realizacji zaplanowano na okres od 20.01.2017 r. r. do 11.12.2017 r. Pełne rozliczenie zadania Gmina miała przedłożyć do 15.12.2017 r. Jeżeli z pełnego rozliczenia zadania wynikałoby, że udział dotacji jest większy niż 50% kosztów całkowitych zadania, Gmina miała zwrócić dotującemu część dotacji przekraczającą 50% kosztów całkowitych zadania. W dniu 04.12.2017 r., Gmina sporządziła pełne rozliczenie zadania⁵⁴, w którym podano m.in., że całkowity koszt zrealizowanego zadania wyniósł 143.906,31 zł (co stanowiło 0,04% udziału

⁵¹ Takie ilości drzew zostały wniesione do umowy wykonawczej, zawartej 02.01.2015 r.

⁵² W załączonym protokole odbioru, podpisanym 07.07.2016 r., Komisja z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyślu, stwierdziła m.in., że *prace wykonano prawidłowo, zgodnie ze sztuką konserwatorską i przyjęto bez zastrzeżeń*.

⁵³ W dokumentacji zadania, opis oczekiwanych efektów ekologicznych odsyłał do stosowania określeń niektórych efektów ekologicznych przyjętych w „Metodyce ewidencjonowania głównych efektów ekologicznych”, dostępnej na stronie internetowej www.bip.wfosigw.rzeszow.pl, w zakładce: Wnioski/wzory dokumentów.

⁵⁴ W załączonym protokole odbioru robót, podpisanym 09.11.2017 r., przez przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Gminy i wykonawcy, stwierdzono m.in., że *jakość wykonanych robót ocenia się jako dobrą. Dokonano pielęgnacji 246 drzew, zgodnie z umową, zasadami sztuki ogrodniczej oraz zaleceniami Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków*.

w wydatkach Gminy ogółem), w tym 71.953,15 zł środków dotacji i 71.953,16 zł środków własnych (które stanowiły 50% kosztów całkowitych zadania). Planowany w dokumentacji zadania efekt ekologiczny⁵⁵, określony jako: poprawa kondycji zdrowotnej drzewostanu, usunięcia zagrożeń dla ludzi i mienia, oraz poprawa walorów estetycznych i ocena wizualna, nie miał wprost wyrażonego odpowiednika w rodzajach wskaźników produktu przewidzianych w układzie priorytetów PSBS, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r. Z uwagi na określoną liczbę drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym i konserwatorskim w zadaniu, można przyjąć ją za wskaźnik produktu, odpowiadający rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Środowisko i energetyka” (działanie 4.1. „Utrzymanie walorów środowiskowych i krajobrazowych”), pn. „liczba wspartych form ochrony przyrody”.

(dowód: akta kontroli: 258-294, 1492, 1512-1724, 1826-1838, 1918-1976)

9. Projekty służące realizacji PSBS, finansowane ze środków otrzymanych od innych podmiotów.

W kontrolowanym okresie, Gmina zrealizowała 4 następujące projekty, finansowane ze środków otrzymanych od innych podmiotów, na podstawie:

1) Umowy nr PRDP-22/2016, z dnia 13.06.2016 r. o przekazanie środków dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „*Rozbudowa ulic Buszkowickiej i Rogozińskiego w Przemyśle km 0 + 000 - 1 + 861,38, Etap II – km 1 + 088,00 – 1 + 861,38*”, realizowanego w ramach wieloletniego programu pn. „*Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019*”⁵⁶, zawartej pomiędzy Wojewodą Podkarpackim (dalej Wojewoda), a Gminą. Kwota przyznanej dotacji z budżetu państwa była nie wyższa⁵⁷ niż 1.111.734 zł. We wniosku o dofinansowanie podano m.in., że przedmiotowa inwestycja jest „*ważnym elementem poprawy dostępności i powiązań komunikacyjnych miasta Przemyśla z pozostałą częścią regionu. Inwestycja jest usytuowana w strategicznym punkcie dla płynności ruchu drogowego i dostępności komunikacyjnej dla tej części miasta oraz miejscowości znajdujących się w Gminie Żurawica*”. W umowie określono okres realizacji zadania następująco: rozpoczęcie zadania – czerwiec 2016 r., zakończenie zadania – październik 2016 r. W sprawozdaniu z rozliczenia końcowego⁵⁸, podano m.in., że w roku 2016, wartość poniesionych wydatków na realizację zadania wyniosła 2.207.239,56 zł (co stanowiło 0,66% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 1.104.621,56 zł środków własnych i 1.102.618,00 zł środków dotacji. W § 6 ust. 1 umowy uregulowano, że *środki dotacji mogą być wykorzystane w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31.12.2016 r.* W „Protokół odbioru ostatecznego wykonanych robót”, podpisanym 23.11.2016 r, stwierdzono m.in., że przedmiot odbioru został wykonany do 31.10.2016 r., z ogólną oceną wykonanych robót „*dobra*”. Zadanie było finansowane do 09.12.2016 r. Przyjęty w projekcie rodzaj wskaźnika produktu, jak „*długość rozbudowywanej drogi*”, odpowiadał rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „*Innowacyjna przedsiębiorczość*” (Działanie 1.2. „*Wzmocnienie bazy ekonomicznej oraz poziomu i warunków życia ludności ośrodków subregionalnych i lokalnych wraz z ich powiązaniem funkcjonalnymi z otoczeniem*”), pn. *całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg*”, oraz formularzu wskaźników produktu i rezultatu

⁵⁵ W dokumentacji zadania, opis oczekiwanych efektów ekologicznych odsyłał do stosowania określeń niektórych efektów ekologicznych przyjętych w „Metodyce ewidencjonowania głównych efektów ekologicznych”, dostępnej na stronie internetowej www.bip.wfosigw.rzeszow.pl, w zakładce: Wnioski/wzory dokumentów.

⁵⁶ Ustanowione uchwałą nr 154/2015 Rady Ministrów, z dnia 08.09.2015 r.

⁵⁷ Nie więcej niż równowartość 50% kosztów realizacji zadania.

⁵⁸ Przesłany do Wojewody za pismem z 09.01.2017 r.

w układzie PSBS, za okres 31.12.2015 – 31.12.2016 r., pn. „całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg”,

2-3) Umowy nr 2016/0635/1465/SubA/DIS/T, z dnia 16.12.2016 r., o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Sportowej - Edycja 2016, zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki (dalej Minister), a Gminą w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej FRKF), celem dofinansowania realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa 2 boisk wielofunkcyjnych oraz 2 parków sportowych w Przemyślu”. Zakres rzeczowy zadania inwestycyjnego obejmował 4 odrębne działania - w tym 2 działania: budowę parku rekreacyjno-sportowego „Kmiecie” przy Wybrzeżu Jana Pawła II (dalej budowa parku) i budowę boiska wielofunkcyjnego do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę przy ul. Focha (dalej budowa boiska) - zrealizowane w ramach PSBS. Termin zakończenia całego zadania inwestycyjnego określony był na dzień 09.12.2016 r. W umowie postanowiono, że całkowita wartość wydatków związanych z jego realizacją będzie wynosiła 1.206.774 zł., zaś udzielone dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 394.000 zł, będzie stanowiło nie więcej niż 32,6% całkowitej wartości wydatków (w tym 812.774 zł – środków własnych i 394.000 – dofinansowania), oraz, że Gmina zobowiązana jest do sporządzenia i przedstawienia Ministrowi rozliczenia finansowania do 31.01.2017 r. W „sprawozdaniu z wykorzystania środków własnych i innych oraz z FRKF na realizację zadania”⁵⁹, podano m.in.: termin zakończenia zadania 09.12.2016 r., faktyczna wartość nakładów inwestycyjnych – 1.206.774,15 zł, w tym 812.774,15 zł – środków własnych i 394.000 zł – środków RFKF. W powyższych kwotach, zawiera się budowa parku, za kwotę 356.304,31 zł (co stanowiło 0,11% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 240.149,10 zł środków własnych i 116.155,21 zł środków RFKF, oraz budowa boiska, za kwotę 308.200,00 zł (co stanowiło 0,09% udziału w wydatkach Gminy ogółem), w tym 207.727,80 zł środków własnych i 100.473,20 zł środków RFKF.

Przyjęty w projekcie rodzaj wskaźnika produktu (efektu rzeczowego⁶⁰), wyrażony liczbą wspartych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, odpowiadał rodzajowo wskaźnikowi produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Turystyka” (Działanie 2.1. „Rozwój i dywersyfikacja produktów turystycznych wraz ze zintegrowaną promocją”), pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej”, oraz

- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 31.12.2015 – 31.12.2016 r., pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej”,

4) Umowy nr 46/R/2016, zawartej 27.06.2016 r., pomiędzy Konserwatorem, a Gminą, na dofinansowanie zadania pn. „Wykonanie tynków renowacyjnych w obrębie szatni, sali gimnastycznej, zaplecza nauczycieli WF, przy schodach oraz izolacji poziomej w obrębie szatni budynku Gimnazjum przy ulicy Grunwaldzkiej 17 w Przemyślu⁶¹”. Wysokość całkowitego kosztu zadania określono kwotą 58.085,35 zł. Konserwator przyznał Gminie dotację w wysokości 30.000 zł. Całkowita wartość zadania wyniosła 58.085,35 zł, w tym 28.085,35 zł środków własnych oraz 30.000 zł dotacji Konserwatora (co stanowiło 0,02% udziału w wydatkach Gminy ogółem). W § 4 ust. 1 umowy postanowiono m.in., że przyznana dotacja zostanie wypłacona

⁵⁹ Z dnia 26.01.2017 r.

⁶⁰ Tak określono wskaźnik w formularzu „Informacji o sposobie wykorzystania dofinansowania ze środków FRKF w związku z zakończeniem realizacji zadania inwestycyjnego”, z dnia 26.01.2017 r.

⁶¹ Obiektu wpisanego do rejestru zabytków A pod numerem 989.

po wykonaniu zadania, jego protokolarnym odbiorze, zatwierdzeniu rozliczenia dotacji w terminie 14 dni od daty otrzymania środków na ten cel. W § 2 umowy, Gmina zobowiązała się wykonać zadanie oraz przekazać egzemplarz dokumentacji Konserwatorowi, w terminie do 15.11.2016 r. W dniu 17.08.2016 r. podpisano przez:

- komisję odbioru Gminy, inspektora nadzoru i przedstawicieli wykonawcy robót - Protokół odbioru robót i przekazania do użytku, w którym stwierdzono m.in. „po zapoznaniu się z dokumentacją i zrealizowanym zakresem robót komisja uważa roboty za wykonane, odebrane od wykonawcy i przekazane użytkownikowi (Dyrekcji Gimnazjum). (...). Zastrzeżenia i uwagi Komisji „brak””,

- komisję z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyśle, w obecności przedstawicieli Gminy, wykonawcy i kierownika budowy - Protokół odbioru, w którym stwierdzono m.in. „Jakość prac nie budzi zastrzeżeń konserwatorskich, w związku z czym dokonuje się ich odbioru bez uwag. Niniejszy protokół stanowi podstawę do rozliczenia umowy (...)”.

W dniu 18.08.2016 r. Urząd przekazał do Konserwatora rozliczenie dotacji. Całkowita wartość zadania wyniosła 58.085,35 zł, w tym 28.085,35 zł środków własnych oraz 30.000 zł dotacji Konserwatora (co stanowiło 0,02% udziału w wydatkach Gminy ogółem). W dokumentacji zadania nie określono wprost rodzaju przyjętego wskaźnika produktu, niemniej umowa wymieniała liczbowo wsparcie jednego obiektu, co odpowiada rodzajowo wskaźnikowi produktu w układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Kapitał Ludzki i Społeczny” (Działanie 3.3. „Modernizacja i dostosowanie do zmieniających się potrzeb infrastruktury edukacyjnej”), liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty”, oraz w formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 31.12.2015 – 31.12.2016 r., pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty”.

(dowód: akta kontroli: 258-294, 1253-1471, 1492-1506, 1918-1976)

10-11. Współpraca z instytucjami non-profit, działającymi na rzecz realizacji PSBS.

Na podstawie wyjaśnień udzielonych przez Zastępcę Prezydenta, ustalono, że Gmina nie współpracowała z instytucjami non-profit, działającymi na rzecz realizacji PSBS, oraz nie współpracowała i nie wspierała organizacji pozarządowych, w zakresie zadań służących realizacji PSBS.

(dowód: akta kontroli: 1913-1917)

12. Realizacja i współfinansowanie innych zadań służących realizacji PSBS.

W badanym okresie, Gmina zrealizowała 3 następujące zadania służące realizacji PSBS, w zupełności sfinansowane środkami własnymi:

1) za pismem z dnia 07.07.2017 r., Prezydent zlecił Zakładowi Robót Drogowych⁶² wykonanie robót budowlanych, związanych z realizacją zadania pn. „Budowa dwóch boisk do piłki plażowej”, na terenie działki położonej przy Wybrzeżu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Zakres robót obejmował wykonanie wykopów, ułożenie geosyntetyku, nawierzchni z piasku drobnoziarnistego, ułożenie ścieku betonowego i obrzeży betonowych, montaż piłkochwyty o wysokości 3m, oraz montaż profesjonalnego wyposażenia boisk. Termin wykonania robót ustalony był na dzień 04.08.2017 r. W Protokole odbioru robót (ostatecznym) z dnia 07.07.2017 r. podpisanym przez przedstawicieli zlecniodawcy i przedstawicieli wykonawcy, stwierdzono m.in. „Roboty wykonane zgodnie ze zleceniem.(...) Jakość robót ocenia

⁶² Jednostce Gminy, utworzonej na podstawie uchwały nr 288/2010 Rady, z dnia 28.10.2010 r. (ze zm.), w sprawie utworzenia samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą Zakład Robót Drogowych,

się jako dobra". Wartość wykonania zadania wyniosła 39.444,50 zł (co stanowiło 0,01% udziału w wydatkach Gminy ogółem) i sfinansowana była w zupełności ze środków własnych. W dokumentacji zadania nie określono wprost rodzaju przyjętego wskaźnika produktu, niemniej umowa wymieniała liczbowo budowę dwóch obiektów, co odpowiada rodzajowo wskaźnikowi produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Turystyka” - pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”, oraz
- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r., pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”,

2) na podstawie umowy zawartej w dniu 31.05.2017 r., pomiędzy Gminą, a wykonawcą⁶³, zamawiający powierzył, a wykonawca ten przyjął do wykonania zadanie inwestycyjne pn. „Budowa obiektów małej architektury w zakresie dostawy i montażu urządzeń zabawowych i urządzeń plenerowych typu fitness, dla niżej wymienionego zadania inwestycyjnego w ramach budżetu obywatelskiego”, tj. dostawę i montaż urządzeń plenerowych typu fitness na działkach nr 2659/1, obręb 202 przy ulicy Focha w Przemyśle, wraz z wykonaniem bezpiecznej nawierzchni żwirowej. Termin zakończenia robót określono na dzień 14.07.2017 r. W Protokole odbioru końcowego wykonanych robót, z dnia 11.07.2017 r., odpisanym przez przedstawicieli zamawiającego i przedstawicieli wykonawcy, stwierdzono m.in. „Roboty wykonane zgodnie z umową (...) Jakość robót ocenia się jako dobra”. Wartość wykonania zadania wyniosła 25.162,20 zł (co stanowiło 0,007% udziału w wydatkach Gminy ogółem) i sfinansowana była w zupełności ze środków własnych. W dokumentacji zadania nie określono wprost rodzaju przyjętego wskaźnika produktu, niemniej umowa wymieniała liczbowo budowę czterech obiektów, co odpowiada rodzajowo wskaźnikowi produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Turystyka” - pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”, oraz
- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r., pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”,

3) za pismem z dnia 07.09.2017 r., Prezydent zlecił Zakładowi Robót Drogowych wykonanie robót budowlanych, związanych z realizacją zadania pn. „Modernizacja boiska do piłki nożnej oraz remont boiska do koszykówki przy Szkole Podstawowej nr 16 w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Orłąt Lwowskich w Przemyśle”. Zadanie obejmowało 2 zakresy robót:

- modernizację boiska do piłki nożnej: wykonanie robót ziemnych, usunięcie darniny, wykonanie wykopów i nasypów, profilowanie i zagęszczenie podłoża, dowóz i wbudowanie warstwy ziemi urodzajnej (humusu), wykonanie nawierzchni trawiastej z trawy dostarczanej w rolkach, plantowanie i obrobienie na czysto skarp nasypów i przyległego terenu oraz montaż zestawu dwóch bramek do gry w piłkę nożną osadzonych w tulejach zabetonowanych w gruncie,
- modernizację boiska do koszykówki przy Szkole Podstawowej nr 16: demontaż i montaż dwóch fabrycznie nowych zestawów do gry w koszykówkę, składających się z konstrukcji do koszykówki jednosłupowej (w tulejach zabetonowanych w gruncie) z wysięgnikiem oraz tablicą do gry z obręczą i siatką. Termin wykonania robót ustalony był na dzień 31.10.2017 r. W 2 Protokółach odbioru robót (ostatecznych) z dnia 13.10.2017 r. (modernizacja boiska do piłki nożnej) i 16.10.2017 r. (modernizacja boiska do koszykówki), podpisanych przez przedstawicieli zlecniodawcy i przedstawicieli wykonawcy, stwierdzono m.in.

⁶³ Wykonawca prowadzący działalność z zakresie remontowo-budowlanym.

„Roboty wykonane zgodnie ze zleceniem.(...) Jakość robót ocenia się jako dobra”. Wartość wykonania zadania wyniosła 53.860,58 zł (co stanowiło 0,02% udziału w wydatkach Gminy ogółem) i sfinansowana była w zupełności ze środków własnych. W dokumentacji zadania nie określono wprost rodzaju przyjętego wskaźnika produktu, niemniej umowa wymieniała liczbowo modernizację dwóch obiektów, co odpowiada rodzajowo wskaźnikowi produktu w:

- układzie priorytetów PSBS, w priorytecie „Turystyka” - „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”, oraz
- formularzu wskaźników produktu i rezultatu w układzie PSBS, za okres 01.07.2017 – 31.12.2017 r., pn. „liczba wspartych obiektów infrastruktury turystycznej i sportowo - rekreacyjnej”.

Powyższe 3 zadania wpisywały się w Działanie 2.3. „Skoordynowany rozwój zagospodarowania oraz poprawa funkcjonowania infrastruktury turystycznej”

(dowód: akta kontroli: 158-294, 1472-1506, 1918-1976)

13. Problemy i trudności w wykonywaniu zadań służących realizacji PSBS.

Podczas spotkania dotyczącego „Programu Rozwojowego Błękitny San”⁶⁴, którego przedmiotem było m.in. przedstawienie zagrożeń dla PSBS, pan Wojciech Błachowicz podał, że spotkanie dotyczy m.in. działań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w związku z opracowywaniem „Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000”⁶⁵ (dalej PZOON), co powoduje *duże prawdopodobieństwo, że zapisy tego dokumentu mogą zahamować podejmowanie działań, związanych z realizacją projektów w ramach PSBS.* Pani Alicja Strojny, podała m.in., że PZOON, *to dokument, który ma objąć ochroną nie tylko koryto rzeki, ale również tereny przyległe, co bardzo ograniczy swobodę inwestowania w strefie przybrzeżnej.*

W wyjaśnieniu będącym odpowiedzią na pytanie: czy w treści ustanowionego PZOON wystąpiły zapisy, mogące mieć niekorzystny wpływ na działania związane z realizacją projektów w ramach PSBS, oraz czy były przypadki przekazywania informacji w sprawie takich niekorzystnych zapisów, do Prezydenta - Dyrektor Biura Rozwoju, podała m.in., że *ze względu na bardzo ogólną treść priorytetów i działań strategicznych przyjętych w PSBS, niemożliwym jest bezsprzeczne wskazanie zapisów w PZOON, które mają niekorzystny wpływ na działania związane z realizacją projektów w ramach PSBS.*

Zastępca Prezydenta, odnosząc się do problemów i trudności w wykonywaniu zadań służących realizacji PSBS, podał *brak zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań służących realizacji PSBS, przede wszystkim dla projektów z zakresu turystyki i rekreacji.*

Ustalono, że w dniu 17.09.2014 r., przedstawiciele samorządów objętych Programem Strategicznym „Błękitny San” na odcinku od Przemyśla do Jarosławia, zaadresowali do ZWP korespondencję, w której zwrócili się o *zaplanowanie dodatkowych punktów dla projektów realizowanych w ramach PSBS, w tym projektów dotyczących obszarów nieaglomeracyjnych.* Naczelnik Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych w Urzędzie – pani Beata Bielecka, podała, że ZWP przychylił się do przedmiotowej prośby i wprowadził kryterium „Preferencje terytorialne” w wybranych działaniach i poddziałaniach RPOWP, lecz nie było oficjalnej odpowiedzi na pismo z 17.09.2014 r., oraz nie konsultowano

⁶⁴ Tak określono program w tytule protokołu z tego spotkania, z dnia 13.04.2013 r., w którym uczestniczyło 16 osób (przedstawiciele jednostek organizacyjnych Gminy), w tym: ówczesny Zastępca Prezydenta – pan Wojciech Błachowicz, oraz Naczelnik Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej – pani Alicja Strojny.

⁶⁵ Dokument, który został ustanowiony w drodze zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, z dnia 31.07.2014 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 *Rzeka San PLH180007.*

z samorządami objętymi PSBS, jakie działania i poddziałania RPOWP, objęte zostaną tym kryterium.

W dniu 07.07.2016 r., Prezydent zwrócił się do Marszałka Województwa Podkarpackiego (dalej Marszałek) m.in. o zwiększenie kwoty dofinansowania dla Działania 6.3. „Rewitalizacja przestrzeni regionalnej” RPOWP (zarówno na konkurs ogólny, jak i na konkurs dedykowany MOF), oraz w przypadku Działania 5.4 „Niskoemisyjny transport miejski” RPOWP, zaproponował wprowadzenie do oceny merytoryczno-jakościowej kryterium „Preferencje terytorialne” (...) w Działaniu 5.4 preferowane powinny być również projekty, których zakres rzeczowy zlokalizowany jest w całości na terenie gmin objętych (...) PSBS.

W odpowiedzi z dnia 05.08.2016 r. Marszałek podał m.in.:

- wyjaśniam, iż na obecnym etapie nie jest możliwe zwiększenie alokacji środków dla działania 6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej. Kwestia ta będzie mogła zostać poddana ponownej analizie po rozstrzygnięciu konkursów i zweryfikowaniu osiągniętych na koniec 2018 roku, wartości dla ram wykonania,
- odnosząc się do kwestii wprowadzenia nowego, dodatkowego kryterium „Preferencje terytorialne”, promującego projekty, których zakres rzeczowy zlokalizowany jest w całości na terenie gmin objętych PSBS, wyjaśniam, że powyższa prośba nie jest zasadna z uwagi na zawartość w/w Programu. Zapisy PSBS nie identyfikują inwestycji, które mogłyby zostać sfinansowane ze środków RPOWP w ramach osi priorytetowej V Infrastruktura komunikacyjna, priorytetu inwestycyjnego 4e – Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące zmiany klimatu. Zaznaczam także, iż ewentualne wprowadzenie takiej preferencji wymagałoby zmiany Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPOWP (...).

(dowód: akta kontroli: 1913-1917, 1977-2014)

14. Skargi i wnioski związane z realizacją PSBS.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie do Gminy nie wpłynęły skargi, czy wnioski związane z realizacją PSBS.

(dowód: akta kontroli: 1913-1917, 2015-2035)

15. Współpraca z Radą Programową, Zarządem Województwa, Pełnomocnikiem Zarządu ds. Realizacji Przedsięwzięć Strategicznych oraz z innymi jednostkami samorządu terytorialnego lub innymi podmiotami na rzecz skutecznej realizacji PSBS.

Zastępca Prezydenta wyjaśnił, że Gmina współpracowała z UMWP oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego na etapie opracowywania PSBS, natomiast na etapie realizacji odbyły się tylko rozmowy telefoniczne, związane z koniecznością wyjaśnienia nam, jak wypełnić sprawozdanie z realizacji wskaźników PSBS.

(dowód: akta kontroli: 1913-1917)

16. Informacje o stanie zaawansowania realizacji projektów obejmujących priorytety i działania wskazane w PSBS.

Gmina trzykrotnie przygotowywała sprawozdania/informacje z realizacji wskaźników PSBS (za rok 2016, oraz za I-sze i II-gie półrocza roku 2017). Marszałek, w pismach z dni: 29.12.2016 r., 30.10.2017 r. i 26.02.2018 r., do których były załączone wersje edytowalne formularzy sprawozdań wraz z wykazem priorytetów PSBS, zobowiązał

Gminę (także pozostałe gminy objęte PSBS) do sporządzenia sprawozdań⁶⁶. W piśmie z 30.10.2017 r. Marszałek podał m.in., że z uwagi na ilość danych wymagających monitorowania oraz pożądaną wysoką jakość składanych przez gminy formularzy dot. działań podejmowanych w ramach priorytetów PSBS, w Sprawozdaniu z realizacji PSBS w 2016 r., zaproponowano, aby raportowanie i monitoring stopnia jego wdrażania odbywał się w cyklu półrocznym i rocznym. Po pozytywnym zaopiniowaniu⁶⁷ przez Radę Programową PSBS, sprawozdania (za rok 2016), Zarząd Województwa Podkarpackiego dokonał jego zatwierdzenia⁶⁸.

Gmina w sporządzonych trzech sprawozdaniach wykazała ogółem 84 zadania zrealizowane w ramach PSBS, w tym m.in. wymiana drzwi wejściowych w Szkole Podstawowej nr 15, wymiana drzwi wejściowych w Przedszkolu nr 20, remont bramki wyjściowej w Szkole Podstawowej nr 6, remont łazienki w Przedszkolu nr 19.

W wyjaśnieniu będącym odpowiedzią na pytanie: na jakiej podstawie ustalano związek określonego przedsięwzięcia (projektu, zadania, działania), z realizacją zadań na rzecz skutecznej realizacji PSBS – Zastępca Prezydenta podał, że gminy miały dowolność w wyborze zadań do realizacji PSBS. Nie ustalono w tym zakresie żadnych kryteriów formalnych, np., że mają być to projekty zlokalizowane w konkretnej odległości od rzeki San. Gmina dobrała projekty zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki San, bądź projekty związane z ochroną powietrza i wód na terenie miasta, które wpłyną na poprawę czystości powietrza i wody.

W tabelach⁶⁹, w których należało wykazać wszystkie zadania zrealizowane w ramach PSBS, Urząd wpisał tylko 11 zadań, w tym trzy zadania nieukończone, które z tej przyczyny nie „kwalifikowały się”⁷⁰ do sprawozdania. Wyjaśniając różnicę pomiędzy liczbą zadań wykazanych w tabelach (tj. 11) i liczbą zadań wykazanych w sprawozdaniach (tj. 84), Zastępca Prezydenta podał m.in.:

- w dniu 29.05.2018 r.: „w tabelach ujęto zadania inwestycyjne, które zdaniem Gminy są zgodne/spójne z PSBS. Natomiast w sprawozdaniach (...) zgodnie ze wskazaniem pracownika Urzędu Marszałkowskiego (rozmowa telefoniczna ...) zostały ujęte także inne zadania Gminy (...),

- w dniu 01.06.2018 r.: „rozbieżności (...) wynikają z faktu, że w sprawozdaniach, zgodnie z ustaleniami telefonicznymi z pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego, zostały ujęte także zadania inne Gminy, zrealizowane w okresie, za który sporządzane było sprawozdanie, a które dotyczyły danego wskaźnika wskazanego w formularzu sprawozdania”.

W sprawozdaniach z realizacji wskaźników PSBS, Urząd nie wykazywał 7 zadań zrealizowanych z udziałem środków otrzymanych z WFOŚiGW (oraz NFOŚiGW). Wyjaśniając przyczynę, dla której nie wykazano w sprawozdaniach 7 zadań, zrealizowanych przy udziale środków WFOŚiGW (oraz NFOŚiGW), Zastępca Prezydenta podał, że Gmina nie wykazała przedmiotowych 7 zadań w sprawozdaniach (...) ponieważ nie miała wiedzy o zakwalifikowaniu tych zadań przez WFOŚiGW jako służących realizacji PSBS.

(dowód: akta kontroli: 254-365, 1493-1511, 1722-1724, 1841-1976, 2036)

⁶⁶ W piśmie z 29.12.2016 r., m.in. powołał się – zgodnie z zapisami w PSBS – na swoją odpowiedzialność za zarządzanie i nadzór nad realizacją PSBS.

⁶⁷ W dniu 23.03.2017 r. na posiedzeniu Rady Programowej PSBS - organu powołanego w dniu 08.11.2016 r., uchwałą nr 234/4695/16 Zarządu Województwa Podkarpackiego.

⁶⁸ W dniu 31.05.2017 r., uchwałą nr 310/6534/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego.

⁶⁹ Tabele wymienione w treści Programu kontroli P/18/095, przy użyciu których należało dokumentować dokonane ustalenia faktyczne, m.in. w zakresie populacji (liczby) zadań zrealizowanych w ramach PSBS.

⁷⁰ Zgodnie z informacjami zawartymi w formularzu sprawozdania, wartości realizowanych wskaźników należało podać wyłącznie w oparciu o zakończone przedsięwzięcia.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak aktualnego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
2. Niesporządzenie sprawozdania z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2016 za okres 2015-2016.
2. Brak aktualnego Programu Ochrony Środowiska.
4. Niesporządzanie raportów z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Przemysła na lata 2010-2013 z perspektywą do 2017 r.

(dowód: akta kontroli: 1725-1788, 1796-1840, 2037-2101)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷¹, wnosi o zapewnienie:

- 1) sfinalizowania prac i przyjęcia zaktualizowanych gminnych programów – opieki nad zabytkami, jak również ochrony środowiska,
- 2) bieżącego sporządzania sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami oraz raportów z realizacji programu ochrony środowiska.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 23 lipca 2018 r.

Wilhelm Dmytrów
Główny specjalista k. p.

/.../

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

/.../

⁷¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524 ze zm.